

6 לקמן טו. 7 לקמן יא. 8 לקמן טז. 9 לקמן יג. 10 לקמן יד. 11 לקמן יז.

המביא גט פרק ראשון גיטין

ב.

עין משפט
גר מצוה

א א מ"י פ"ז מהל' גירושין הלכה ה פגמ עשין : טו ט"ע א"ש ע"י קמח סעף ה:
ב [מ"י פ"א מהל' היתומות ה"ז וה"ט]:
ב ג מ"י פ"ז מהל' גירושין הלכה א ב ז ומנחם טס טו ט"ע טס:

תוספות ר"ד

המביא גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם. ו"ג אומר אף המביא מן הרקם ומן התגר. ר' אליעזר אומר אפילו מכפר לודים ללוד: וחכ"א אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים והמוליד והמביא ממדינת למדינה במדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם: רשב"א אפי' מהגמנוניא להגמנוניא: רבי יהודה אומר מרקם למורה ורקם כמורה מאשקלון לדרום ואשקלון כדרום מעכו לצפון ועכו כצפון רבי מאיר אומר עכו כמ"י לגיטין: פי' כל ח"ל קרוי מדינת הים בר מבבל כדאמרינן התם: צריך שיאמר השליח המביא. בגמ' מפרש: ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה: רקס וחגר תרגומא בין קדש ובין ברד בין רקס ובין חגרא. אף מכפר לודין שהיא מחוללת ללוד שהיא סמוכה לה והיא מא"י ובגמ' מפרש פלוגתיהוה. וחכ"א וכו' בגמ' מפרש מא' קמטין אתיק מ"י: המוליד. מא"י למדינת הים: מהגמנוניא להגמנוניא. פי' עיר א' שהיו בה ב' הגמנוניא ומקפידים זה על זה שלא יהו בני הגמנוניא זו ונכנסים להברחה: ר' יהודה אומר מרקם עד סוף העולם למורתו הוי מדינת הים ורקם עצמה נדונית כמורה העולם ולא כמ"י והמביא מרקם צריך שיאמר וכן כולן רקס למורה א"י והוצה לה ואשקלון לדרומה ועכו לצפונה אבל מערב של א"י אף צריך בבבל שהיא גבולה כדכתיב בגבול ים והיה לפס הים [הגדול] וגבול: מא' טעמא. רבה אמר

המביא

המביא גט ממדינת הים. כל ח"ל קרי ליה מדינת הים זר מבבל כדלמך לקמן (דף י:): לר"י. השליח המביא לומר כו' וטעמא מפרש בגמ' (דף י:): ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה: רקס וחגר. תרגום של בין קדש ובין ברד מתרגמינן בין רקס לחגר (בראשית טו): אפילו מכפר לודים. שהיא מחוזה לארץ: ללוד. שהיא סמוכה לה והיא מארץ ישראל. ובגמ' (דף י:): מפרש פלוגתיהוה: והקמ"ס אומרים. בגמרא מפרש מאי מוספי אחתה קמא דרישא: והמוליד. מארץ ישראל למדינת הים: מהגמנוניא להגמנוניא. בגמרא מפרש עיר אחת שהיו בה שני הגמנונים ומקפידין זה על זה שלא יהו בני הגמנוניא זו ונכנסים להברחה: ר' יהודה אומר מרקם למורה. מרקם עד סוף העולם למורתו הוי מדינת הים: ורקס. עצמה נדונית כמורה העולם ולא כמ"י והמביא מרקם צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם וכן כולם. רקס למורתו של ארץ ישראל וחוצה לה ואשקלון לדרומה ועכו לצפונה. אבל מערב של ארץ ישראל אין צריך גבול שהיא הגדול גבולה כדכתיב (במדבר יד) וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגו': אם יש עליו עוררים. שהבעל מערער שהוא מזויף: יתקיים בחותמו. אם יעדו העדים על חתימת ידיהם או עדים אחרים יכירו חתימתם כשר ואם אין עליו עוררים מקמתא כשר דהא בקיאיין לשמה ועדים מזוייין תמיד לקיימו כדאמרינן בגמ' צמי דינין קצועין: גמ' לפי

המביא גט. אע"ג לנשאר שטרות פעמים נמי קרי גט כדתנן בהשולח (לקמן דף י:): אין עדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם ואיירי בכל שטרות וצפרק התקבל (לקמן דף סד). נמי תיבא וכן לגיטין ומפרש התם גיטי ממון מ"מ לא הולך לפרש כלן גט אשה משום דברוב מקומות היכא דקתני גט קמס איירי בגט אשה ומה שנהגים לכתוב י"ב שורות בגט אומר ר"ת משום דגט גימטריא י"ב ור"י שמע בשם רב האי גאון ובשם רבינו סעדיה משום דכתיב ספר כריתות כשיעור י"ב שיעור המפסיקין בין ארבעה חומשי ספר תורה כדלמך צבצב בתרא (דף י:): שצריך להניח ארבעה שיעורין בין כל ספר וספר והפסק שצין ודער למשנה תורה לא חשיב שאינו אלא חוזר ושוב מה שלמעלה:

ממדינת הים. הגט דלא נקט המביא גט ממון לארץ כדקתני בגמ' (לקמן דף י:): המביא גט כספיה כמביא בחוזה לארץ משום דבחוזה לארץ הוה משמע כל חוזה לארץ אפילו רקס וחגר להכי נקט ממדינת הים דמשמע רחוק כמו (ויצמות דף י:): האשה שהלך צעלה למדינת הים וכמו (שבוש דף מא'): פרעמין צפני פלוני ופלוני והלכו למדינת הים לאפוקי רקס וחגר דפליג בהו רבן גמליאל: אף המביא מרקם. משמע דנרקס דרין זה ישראל והא דתנן כל הכתמים הנצחין מרקם טהורין ור' יהודה מטעמא מפני שכן גרים וטועין היינו משום דכתמים הנמאלץ הם עובדי כוכבים הוה טהורין ור' יהודה דריס בה: מכפר לודים. אומר ר"י שהזכיר לוד לאשמעותין אע"פ שהיתה נקראת כפר לודים על שם בני לודים שהיו מזוייין בה תמיד אפילו הכי י"ב צפני נכתב ובפני נחתם ולא חשיב כלוד עצמה ודינו מאיר פירש דרבי אליעזר הזכיר שם עירו כדלמך (דף י:): אחר ר' אליעזר ללוד ואין נרקה לר"י דכ"ש שלא היה צריך להזכיר כי היכי דלא נקט מאה קמא ממדינת הים לארץ ישראל דפשיטא היא דבארץ ישראל קאי: ואשקלון בדרום. הקשה ר"ת דאשקלון מארץ ישראל היא דכתיב ציהושע (יג) זאת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי והאשקלוני וכתיב הפילה ישראל לנחלה כאשר צויתך ויחך כן לנדה כדכתיב צפושטים (ה) וילכוד יהודה את עזה ואת אשקלון ואת גבולה ואר"ת דעולי צבל לא כנשאו כדלמך צפ"ק דחולין (דף י:): גבי צימ שון הרבה כרכים כנשום עולי מנרים ולא כנשום עולי צבל ולכן אין תלמידי חכמים מזוייין שם ואין צמי דינין קצועין שם אבל קשה דרקס וחגר משמע הכא דהו חוזה לארץ וכתיב ציהושע (כ) ויקדשו את קדש צהר נפתלי וליכא למימר דלא כנשאו עולי צבל דכפריי כפרתם והיה עקב חשיב רקס וחגר צהדי כרכים כנשום עולי צבל וי"ל דתרי רקס וחגר הוה ואותו רקס וחגר דכתיב גבי אברהם ויש צין קדש ובין שור (בראשית כ) מתרגמינן בין רקס ובין חגרא בלתי של אבימלך מלך פלשתיים ואותו היה בארץ ישראל דמסתמא לאברהם ויחך היו דרין בארץ ישראל וציהושע נמי משמע דפלשתיים מארץ ישראל ואותו רקס וחגר היה צמערבה של ארץ ישראל דפלשתיים צמערבו דים פלשתיים הוא גבול מערב של ארץ ישראל ורקס וחגר דמתני' היה צמורה כדלמך רקס וחגר עולי צבל כדלמך צפ"ק דחולין (דף י:): רבי אבהו מנשק כיפי דעכו וצפרק מי שחזו (לקמן דף ע:): צריך למימרא דעכו לאו מארץ ישראל הוה הא כי הוה מפטרי רבנן מהדדי עכו הוה מפטרי מהדדי לפי שאסור לנאת מארץ ישראל לחוזה לארץ אחר ר"ת דלא קשה מידי דעכו היתה חזיה בארץ חזיה בחו"ל כדמוכה בירושלמי והכא מיירי צמותו דשבוש לארץ והא דלא משני נמי צמי שחזו (סג) מתני' דאם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והגיעו לעכו וחזר ציטל מנאו היינו לאותו דשבוש לארץ היינו משום דביזא מארץ ישראל פוגע בחילה צמותו דשבוש לארץ קשה לר"י דלמך לקמן (דף י:): נכנס לפניו ר' אלעזר אומר ליה הלא כפר סיסאי מוצלע בחמוס ארץ ישראל וקרוצה לציפורי יומר מעכו ומה צכך מכל מקום עכו עדיפא אע"פ שהיא רחוקה לציפורי שהיא עממה חזיה מארץ ישראל ועוד היכי דייק לקמן (דף טז) דמוכר עבדו לסוריא ילא לחירות עכו עכו כארץ ישראל לגיטין אין לעבדים לא כל שכן סוריא דמרחקא עובא אדרקס סוריא עדיפא כיון דמתני' איירי צבד של חוזה לארץ דקסבר כיבוש יומד שמה כיבוש והויה היא עממה ארץ ישראל דלהכי מיבעיא ליה אי הוה כמוכר עבדו לארץ ישראל כיון דמתני' איירי צבד של חוזה לארץ דלמך כיון דעפרה טמא כחובה לארץ דמי ואמר ר"י דאפילו צבד של ארץ ישראל צ"ל צפני נכתב וכו' לפי שהוא בסוף הגבול ורחוק מעיקר ישוב ארץ ישראל ומפולג מן הישיבות וצמי דיניס וכן יש לתרץ גבי אשקלון וגבי רקס וחגר והשתא פריך שפיר כפר סיסאי דקרוצ לציפורי שהיתה עיקר ישוב א"י טפי מעכו דרחוק מעיקר ישוב א"י אע"ג דעכו היא עממה בארץ ישראל וכפר סיסאי הוא חוזה לארץ מכל מקום פשיטא שפיר כיון דקיס ליה דמוצלעת מהני כאליו היא ממש מארץ ישראל כר"ג דלמך מוצלעות שכיחי וגמיירי וא"ת דלמך בירושלמי המוכר עבדו לעכו ילא לחירות ר"ש אצי יודן אומר אפילו מעכו ועכו וכו' וכו' דאפילו צמותו דשבוש לארץ חוזה לארץ ישראל ילא לחירות אלא לחיות כיון דחשיב כחובה לארץ וי"ל דנהי דחשיב כחובה לארץ לגבי עיקר ישוב ארץ ישראל לגבי חוזה לארץ מיהא חשיב כארץ ישראל: ואם יש ע"ז עוררין יתקיים בחותמו. אבל כל זמן דלא אתי צעל ומערער נישאת על פי הגט ולא טעינין מזוייף דמשום עיגונא אקילו בה רבנן אבל צמנון טעינין מזוייף לנפרע שלא צפניו ומיתומים ומלקוחות דאל"כ לא צקת חיי לכל צריה שיוכל כל אדם לכתוב שטר מלוה ולהתמים עדים מעצמו ולטרופי שלא צפניו מיתומים ומלקוחות ומיהו מזה אין להוכיח דלפילו לא טעינין להו מזוייף טעינין להו פרוע כיון דהוא עצמו הוי מהימן לומר פרוע מיגו דאי צבי אומר מזוייף דקי"ל כמ"ד צפרק המוכר את הבית (ב"ב דף ע:): גבי שטר כיס היוצא על היתומים נדבצב וגובה מחלה אבל פלגא דפקדון טעינין להו פרוע הוא לך אע"ג דלא טעינין להו נאנסו משום דאצביהם היה נאמן לומר החותמו לך צמנון דנאנסו אבל יש להוכיח דטעינין להו מזוייף דאל"כ כל אדם יכתוב שטר מכר או שטר מתנה ויתמסו עדים ויצבה שלא צפניו מיתומים ומלקוחות דהשתא אין שייך לומר פרעמי ועוד יש לדיקק מסוף ה"ג גט פשוט (שם דף קעז): דטעינין ליתמי מזוייף דלמך רב הויה שכיב מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני צדי נאמן חוקה אין אדם עושה קנוייה על ההקדש ופריך וכי אדם עושה קנוייה על צניו דרוב ושמואל דלמך מרע שכיב מרע שומר מנה לפלוני צדי אומר מנו טומנין לא אומר מנו אין טומנין ומסיק דרוב הויה איירי בשטר מקיים ורוב ושמואל דנדיקט שטר שאינו מקיים אומר מנו קיימיה לשטרלא לא אומר מנו לא קיימיה לשטרלא פירוש דשמה שלא להציע את צניו אומר כן ואי לא טעינין מזוייף ליתומים מכל מקום יצבה דהא נקט שטרלא ואין לומר דטעינין פרוע דהא רב אית

המביא גמ' פרק ראשון גימיון

ג.

עין משפט
גד מצוה

ח א מיי פ"ג מה' עמות
הל' ו שמע עיני קט
טוש"ע ח"מ עיני קט
ספיקו לת בהנהיגה:

תוספות ר"ד (המשך)
דיאכא דמשכח ליה כתוב
כגון שנכתב לשם בני
עירו כו' כדאמרן לעיל:
ומשום עיגונא אקילו בה
רבנן. הקילו להאמין ע"א
לכדו: האי קולא הוא
האי חומרא הוא. פ"י דא"ר
מצרכת ליה תרי למימר
כפי נכתב לא אחי בעל
ומעורר חד אחי בעל
ומעורר ופסול ליה ואוקי
חד להתייחד ואוקי איתתא
אחוקקה: כיון דאמר כו'
לקמן בשפתין בפני כהן
ינתנו לה ר' יוחנן כו'
חומרא הוא דאי אמר בפני כו'
ודר אמר בפני ג' מעיקרא
מדקדק ולא אחי לאורעי
אנפשיה. פ"י מחללה הוא
מדקדק לקבלו מיד הבעל
ונווד שבוצעו מגרשה
ובכשרות נכתב ונחתם
הילכך הימנה רבנן בני
תרי וכיון דאמר בפני
נכתב אחי ג' מעיקרא
אחי בעל ומעורר לא
משגחין ביה: ולרבא דלא
הייש לאין בקיאים לשמה
וטעמא הוא לפי שאין
עדים מצויין לקיימו לימא
כפי נחתם ותו לא כפי
נכתב למ' ל' פירוש
שמאחר שהצריכוהו לומר
בפני נכתב ש"מ דטעמא
הוא לפי שאין בקיאים
לשמה כרבת: ומתיר
דלמא אחי לאיחלופי
בקיום שטרות בעלמא
כפי נחתם ותו לא הוה
מוכתב מילתא דלקיומי
שטרות קאתי ומאן דחוי
כפר כל שטרות נמי
מיקיימו בחד דאמר אני
מכיר החמתו משה'
אשרוהו דלימא נמי בפני
נכתב דלא יתיי לאיחלופי
בקיום שטרות דלימא
דהתם לא מספיקו אחיבה
דשטרא כ"ע אל החתומה:

משום עיגונא אקילו בה: להימניה לשליח: האי קולא היא. צממיה:
דאי מזרכה חרי. למימר לשמה תו לא מני בעל לערער השתא אחי
ומערער ואוקי חד לבהדי חד: כיון דאמר מר. לקמן (דף טו): צפני
כמה נזמנו. שליח זה לאשתו ואומר צפניהם צפני נכתב צפני שנים
וכו': מעיקרא מידק דייק. השליח
כשמקבלו מיד הבעל ויודע בו שצרכון
מגרשה ולא יבא ויערער עוד ואי נמי
עורר אינו נאמן דודאי דק במילתא
ספיר: נעשה כמי שנתקרה עדותן
כ"ד. דלא חזיק איניש לזיזי: אחי
למגזייה. דלא יאמר כולו. ואמרינן
לקמן (סע) כל המשנה מנטבע שנטבעו
חכמים בגיטין הולד ממזר: חדא
מסתל. מיבוא כגון צפני נכתב לשמה:
גיין. דוימנין דלא אמר אלל צפני
נכתב: חדא מהרסי. כגון צפני
נכתב: לא גיין. וממילא שילינן ליה
אי נכתב לשמה ואמר אין אי נמי קאמלא
(לשמה) קא מספיק. ומיהו צפ"ג
וצפני נחתם אלכרוה דכמינה וצממיה
צפנין לשמה וכיון דכל חדא מילתא
צפני נעשה היא לא גיין: א"כ. דטעמא
משום קיום הוא צפני נכתב למה
לי: ורבא דאמר צפני נכתב למימר
נכתב: אלל. משום הכי אלכרוה:
ד"כ. דלא אמר נכתב: אחי לאיחלופי
כו'. דמוכתב מילתא דלקיומי אחי
ומאן דחוי סבר כל שטרות נמי כחד
מיקיימי אי אחי חד סהדא ואמר מכיר
אני כתב ידי העדים: הסס. גבי
קיום שטרות יודעים אנו שפיק כתב
העדים הוא דקאמרי: הכא צפני
קאמר. (טולא קא מוכחא מילתא: הכא
אשה מהימנא. אס היצאה גט
לחזירתה ואמרה צפ"ג מהימנא כדמתן
צפ"ג (לקמן דף כג): אף הנשים שאינן
נאמנות לומר מת צעליהן כו': בעל
דכר. אומן שמוילא השטר והשטר
שלו: הכא בעל דכר מהימן. האשה
עלמה מביאה את גיטה ממדה"י צמורת
שלימות כגון דאמר לה בעלה אל
מתגרשי צו אלל צפ"ג ובלנד שמהא
צריכה לומר צפ"ג וצפני נחתם וכו'
צפ"ג (סע): אטו הכא כי אמר יודע
אני מו' מהימן. פ"י בקונטרס הואיל ולדידיה
טעמא משום קיומא הוא אי אמר יודע
אני צממית ידי העדים מי לא
מהימן דמה לי צפני מה לי יודע אחי
וכיון דהכי הוא אי לאו דמזרכינן
נמי אכתיבה דתייהו היכר בין
גיטין לשטרות אחי לאיחלופי בקיום
שטרות דעלמא לקיימינהו בעד
אחד: מאן האי סנא. דממתינן:
אי

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הא' כו' לא
שייך לפרש. לא זכמי
לכין דנתייה הקדושים
כיון דממתינן על סנהל
דלדיקא דנעלה מת ממילא
לא שייך שיהא ולא אחי
לדי חומרא ושאלו הכא
דלף דממתינן דשליח
אומר אמת מ"מ שמה יבוא
בעל ויערער בסקר. וה'
יאר עיני:

תוספות ר"ד

אולא כותיה: ולרבא
דאמר לפי שאין עדים
מצויין לקיימו ליבני
תרי מירי דהוה אקיום
שטרות דעלמא: ע"א
נאמן באיסורין. פ"י שהרי
דאמריה תורה כל אחד
ואחד על הפרשת תרומה
ועל השוטה וניקור הגיד
והחלב: אימר דאמרינן
ע"א נאמן באיסורין כגון
חתיכה ספק של חלב ספק
של שומן דלא איתחוק
איסורא. פ"י איסורא
דחלב בתוך חתיכה גופה
הכא איתחוק איסורא
פ"י איסורא דא"א והרי
דבר שבערוה ואין דבר
שבערוה פחות משנים.
פ"י דיליף דבר דבר
ממון הכא כתיב כי
מצא בה עדות דבר וחובי
התם על פי שנים עדים
יקום דבר ומטביל ושחיטה
לא גמרינן לה דהתם
כירו לחקם לפי נאמן
עלייהו ע"א: ומתיר בין
הוא דקיום שטרות נמי
לא ליבעי תרי כו"ל
דא"ר עדים החתומים
על השטר נעשה כמי
שחוקריה עדותן כביד
פ"י ולדיופא לא חיישינן
דלא חזיק איניש לזיזי
ורבנן הוא דאצרכיה פ"י
למיחא למילתא משום (ח)

אפילו נכתב לשמו פסול לגרש צו לרי מאיר כדאמרינן צריש כל הגט
(לקמן דף טו): נכתב לגרש צו את הגדולה לא יגרש צו את הקטנה
וקאמר בגמ' קטנה הוא דלא מני מגרש הא גדולה מגרש מוקי לה כו'
אלעזר ולא כר"מ משום דבעינן שיהא מוכיח מתוך עדי החתומה הי
לזקומי

משום עיגונא אקילו בה רבנן האי קולא הוא
חומרא הוא דאי מצרכת ליה תרי לא אחי
בעל מערער ופסול ליה חד אחי בעל ומערער
ופסול ליה כיון דאמר מר צפני כמה נותנו
לה רבי יוחנן ור' חנינא חד אמר בפני ב' וחד
אמר בפני ג' מעיקרא מידק דייק ולא אחי
לאורועי נפשיה ולרבא דאמר לפי שאין עדים
מצויין לקיימו ליבעי תרי מירי דהוה אקיום
שטרות דעלמא: עד א' נאמן באיסורין אימר
דאמרינן עד אחד נאמן באיסורין כגון חתיכה
ספק של חלב ספק של שומן דלא איתחוק
איסורא אבל הכא איתחוק איסורא דאשת
אישה הוי דבר שבערוה צ"אין דבר שבערוה
פחות מב' בדין הוא דבקיום שטרות נמי לא
ליבעי כד"ר דאמר ר"ל איעדים החתומים על
השטר נעשו כמי שנתקרה עדותן כב"ד
ורבנן הוא דאצרכך והכא משום עיגונא אקילו
בה רבנן האי קולא הוא חומרא הוא דאי
מצרכת ליה תרי לא אחי בעל מערער ופסול
ליה חד אחי בעל ומערער ופסול ליה כיון
דאמר מר בפני כמה נותנו לה רבי יוחנן ורבי
חנינא חד אמר בפני שנים וחד אמר בפני ג'
מעיקרא מידק דייק ולא אחי לאורועי נפשיה
ורבא מאי טעמא לא אמר כרבה אמר לך מי
קתני בפני נכתב לשמה בפני נחתם לשמה
ורבה בדין הוא דליתני הכי אלא דאי מפשת
ליה דיבורא אחי למגזייה השתא נמי אחי
למגזייה הדיא מתלת גאזי חדא מתרתי לא
גאזי ורבה מ"ש לא אמר כרבא אמר לך א"כ
ניתני בפני נחתם ותו לא בפני נכתב ל"ל
ש"מ בעינן לשמה ורבא בדין הוא דליתני
הכי אלא דא"כ אחי לאיחלופי בקיום שטרות
דעלמא בעד אחד ורבה מי דמי התם
ידעינן הכא בפני התם אשה לא מהימנא
הכא אשה מהימנא התם בעל דבר לא
מהימן הכא בעל דבר מהימן ורבא אמר
לך אטו הכא כי אמרי ידעינן מי לא
מהימני וכיון דכי אמרי ידעינן מהימני אחי
לאיחלופי בקיום שטרות דעלמא בעד אחד
ולרבה דאמר לפי שאין בקיאות לשמה
מאן האי תנא דבעי כתיבה לשמה ובעי
חתימה

ונחתם דייק טפי דמער אנפשיה טובא
אחי לאיחלופי בקיום שטרות
דעלמא. וא"ת כיון דאין לריך
לומר צפני נכתב אלל משום איחלופי
אמאי פסול צריש פ"ג (לקמן דף טו).
צפני נכתב חזיו אחרון טפי מחזיו
ראשון וי"ל דבחזיו ראשון יש צו שם
האיש והאשה והואן שהוא עיקר הגט
מינכר מילתא ואלל אחי לאיחלופי:
הכא בפני. אבל ידעתי אין מועיל
וטעמא דכשאר צפ"ג
ונחתם דייק טפי דמער אנפשיה טובא
משום לשמה ואכתי מיקסי רבה מ"ט לא אמר כרבא דמפ' טעמא משום קיום ויעיל ידעתי וריך צפני נכתב דלא אחי לאיחלופי ואור"י דמכח
מתני' דצריש פ"ג (לקמן דף טו). דקתני אחד אומר צפני נכתב ושיני אומרים צפנינו נחתם כשר משמע ליה לרבה דידענו לא מהני: אמרן כי
אמרי ידענו מו' א מהימן. פ"י בקונטרס הואיל ולדידיה טעמא משום קיומא מה לי צפני ומה לי יודע אחי משמע שרואה לומר דשליח
מהימן כי אמר יודע אחי והא דנקט כי אמרי ידענו לשון רבים ולא אמר כי אמר ידעתי משום דאשלוחין דעלמא קאי ולעיל לא צפי למימר
ידעתי איכא צניייהו דלא צפי למינקט אלל הנהו דלמר לריך ולמר לא לריך אלל תימה הוא דככל דוכתי נקט לרבה צפני נחתם לאו דוקא
ועוד אי צדד נמי מהני ידעתי הכי קאמר רבא צפ"ג (לקמן דף טו). אפילו הוא ואחר מעדין על חמיתת עד שני פסול דאי לא הוה אלל
האי שליח דמכיר שמי חמיתות הוה כשר והשתא משום דכא אחד מהשוק לסייעו צממית שני יפסל אע"ג דבקונטרס פ"י התם דהיינו הא דפריך
ליה רב אשי מי איכא מירי דלילו מסיק איהו לכולי דיבורא כשר וכו' מ"מ אין סגרא כלל שיהי רבא טועה צדק ונראה דידעתי לא מהני
אפילו לרבה עד שיאמר צפ"ג ונחתם משום דייק טפי דפרישו והכי מפרש ר' משולם אלל כי אמרי ידענו שנים מעלמא שיקיימו גט זה מי
לא מהימני והואיל ומנהי צוה קיום דמהי צפני צפני נכתב אחי לאיחלופי: כיון דאילו אמרי ידענו כו'. וקושיא דלשה ובעל דבר לא חס
למרך דלא שכיח דמייטי גיטא וכי מייטי עד כשר אחי לאיחלופי:

מאן האי תנא דבעי כתיבה לשמה ובעי חתימה
נכתב משום לשמה וצפני נחתם משום שאין עדים מצויין לקיימו ודוקא לומר דכולהו כן סוגיא וגם רב אשי דלמר לקמן ר' יהודה הוא
חייבי למאי דס"ד מעיקרא וי"ל דרבה אף לפי המסקנא צפני חמיתת עד שני פסול דאי לא הוה אלל כפ"ג (לקמן דף טו). דקתני אחד אומר צפני נכתב ושיני אומרים צפנינו נחתם כשר משמע ליה לרבה דידענו לא מהני: אמרן כי
אמרי ידענו מו' א מהימן. פ"י בקונטרס הואיל ולדידיה טעמא משום קיומא מה לי צפני ומה לי יודע אחי משמע שרואה לומר דשליח
מהימן כי אמר יודע אחי והא דנקט כי אמרי ידענו לשון רבים ולא אמר כי אמר ידעתי משום דאשלוחין דעלמא קאי ולעיל לא צפי למימר
ידעתי איכא צניייהו דלא צפי למינקט אלל הנהו דלמר לריך ולמר לא לריך אלל תימה הוא דככל דוכתי נקט לרבה צפני נחתם לאו דוקא
ועוד אי צדד נמי מהני ידעתי הכי קאמר רבא צפ"ג (לקמן דף טו). אפילו הוא ואחר מעדין על חמיתת עד שני פסול דאי לא הוה אלל
האי שליח דמכיר שמי חמיתות הוה כשר והשתא משום דכא אחד מהשוק לסייעו צממית שני יפסל אע"ג דבקונטרס פ"י התם דהיינו הא דפריך
ליה רב אשי מי איכא מירי דלילו מסיק איהו לכולי דיבורא כשר וכו' מ"מ אין סגרא כלל שיהי רבא טועה צדק ונראה דידעתי לא מהני
אפילו לרבה עד שיאמר צפ"ג ונחתם משום דייק טפי דפרישו והכי מפרש ר' משולם אלל כי אמרי ידענו שנים מעלמא שיקיימו גט זה מי
לא מהימני והואיל ומנהי צוה קיום דמהי צפני צפני נכתב אחי לאיחלופי: כיון דאילו אמרי ידענו כו'. וקושיא דלשה ובעל דבר לא חס
למרך דלא שכיח דמייטי גיטא וכי מייטי עד כשר אחי לאיחלופי: